

Universiteit
Leiden

The Netherlands

Het vertrouwensbeginsel en de contractuele gebondenheid : beschouwingen omtrent de dogmatiek van het overeenkomstenrecht

Smits, J.M.

Citation

Smits, J. M. (1995, November 14). *Het vertrouwensbeginsel en de contractuele gebondenheid : beschouwingen omtrent de dogmatiek van het overeenkomstenrecht*. Gouda Quint BV, Arnhem|Department of Private Law, Faculty of Law, Leiden University. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/12296>

Version: Corrected Publisher's Version
[Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)
License:
Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/12296>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Trefwoorden- en personenregister

algemeen belang 92, 320 v., 325, 327, 330 v.

algemene voorwaarden 258

altruïsme 234

- bij schenking 307 v.

- bij zaakwaarneming 271

Anglo-Amerikaans recht 11, 15, 67, 70, 104, 230 v.

animus donandi 234 v., 242, 303 v., 305 v., 312

Atiyah, P.S. 213 v., 232, 244, 265 v., 280

autonomie van partijen 8, 11, 18, 61 v., 110, 201, 205, 211, 213, 219, 235, 239, 245 v., 266 v.

Barendrecht, J.M. 63 v., 71, 72

beginsel 8, 49, 66 v., 72, 97, 119 v.
- en regel 67 v.

beleid 105, 320 v., 325, 327 v., 333
- aanvaarding van 321, 326
- wijziging van 132, 330 v., 335

belofte, expliciete 278, 280, 315 v.

belofteleer 120, 208, 209 v., 218

bescherming

- van vrouwen 1 v., 16 v.

- van de zwakkere partij 32, 255, 256, 259

betaling, onverschuldigde 18, 162, 165, 170, 185

betamelijkheid, maatschappelijke 62, 64

bewijsrecht 214, 232, 249, 266 v.

billijkheidsactie 163 v., 167

bronnen van verbintenis 7, 18, 59 v., 104, 107, 147 v., 181 v., 219, 263, 286

- methode van de 159 v.

- summa divisio 160 v.

- systeem van het BW 147 v., 166 v.

Burgerlijk Wetboek, betekenis van 74 v., 78

Canaris, C.W. 138 v.

categorie, dragende 115 v., 123, 250

causa 171, 176, 201, 217 v., 264

- en consideration 225 v.

- geschiedenis 222 v., 228

- als grondslag van gebondenheid 222 v.

- en schenking 234 v., 242 v., 304 v.

- en voordeel 244 v., 262 v.

- en wederkerigheid 234 v., 240, 268, 279, 305 v.

- en wilsleer 228 v.

causaal verband 144, 239, 272

- en waarschijnlijkheid 241, 249, 310

Colijn, A.J. 138 v.

concretisering relatie 103, 151, 154, 157, 159

conformiteit 259, 262, 294 v.

consensus 178, 189, 190 v., 224, 228

consideration 225 v.

- en wilsleer 230 v.

consument 241, 257, 258

contra proferentem-regel 259 v.

- contractuele rechtvaardigheid 293, 337 v.
- Craushaar, G. von 137 v., 140
- crisisgedachte 8 v., 21 v., 43, 79, 337 v.
- criterium, zie: *dragende categorie*
- Critical Legal Studies 188
- deskundigheid van contractanten 142, 258 v.
- dispositievereiste, zie: *vertrouwen, voortbouwen op*
- dogmatiek 42, 43 v., 71 v., 254
- leerstuk-benadering 40 v., 71 v.
 - opvattingen 48 v.
- dragende categorie 123 v., 146
- Drion, H. 74 v.
- Drion, J. 292, 332 v.
- Dunné, J.M. van 27, 34 v., 62, 164, 209, 210 v., 213, 214, 216
- dwaling 85, 89, 227, 258, 275, 294 v., 297, 298, 309 v.
- en oneigenlijke dwaling 256, 294 v.
 - en uitleg 294 v.
- Dworkin, R. 67 v.
- economische benadering, zie: *Law & Economics*
- Eggers, J. 62, 117, 129 v., 164, 166
- Erp, J.H.M. van 104 v.
- Esser, J. 34, 77
- exceptio non adimpleti contractus 2, 237, 248
- fait accompli 59 v.
- feitelijkheid 22, 29, 34, 42, 57 v., 62, 81 v., 102, 111
- feiten 21 v., 26, 31, 43, 57 v.
- formal and substantive reasoning 215, 265, 268 v., 323
- Fried, C. 211 v.
- Gaius 11, 161 v., 163, 166, 169, 185
- gebondenheid 2, 8 v., 23, 28, 107, 115, 147
- criteria voor 187 v.
 - grondslag van 3, 187 v., 217 v., 225
- Geltungserklärung, leer der 194 v.
- Glossatoren 228 v.
- goederenrecht 17
- goede trouw 27, 34, 75, 81, 86 v., 99 v., 101 v., 106, 109, 142 v., 145, 288
- Gordley, J. 222 v.
- Groot, H. de 61, 170, 172, 174, 223, 228, 304
- handelingsperspectief 33
- Haviltex-formule 294
- Heijden, E.J.J. van der 169 v.
- heuristiek 119 v.
- en legitimatie 55, 57, 71 v., 75, 79
- Hijma, Jac. 207 v., 213, 217
- imprévision 84, 89, 297 v.
- inhoud van de overeenkomst 218 v., 222, 227, 228, 236, 258, 260, 298
- iustum pretium-leer 281 v.
- janushoofd 145 v.
- Jhering, R. 23, 24, 28, 31, 42, 155
- koopovereenkomst 204, 240, 254, 255, 259
- consumentenkoop 241, 276
 - koopprijs 257, 262, 273, 276, 283, 285, 294, 303, 306
- Law & Economics 220 v.
- leerstuk 6, 8, 10, 16, 21, 24, 37, 38 v., 47, 71 v., 84, 111, 123
- mededelingsplicht 85, 296
- Meijers, E.M. 48 v., 78, 198
- misbruik van omstandigheden 221, 227, 258, 297, 298, 316, 317
- misverstand 3, 263, 294 v.

- nakoming 6, 11, 120, 132, 149, 157, 158, 209, 227, 237, 311, 317, 324, 330, 331, 334
- negatief belang 220
- Nieskens-Isphording, B.W.M. 59 v., 235 v., 246
- niet-nakoming, zie: *nakoming*
- Nieuwenhuis, J.H. 45, 47, 51 v., 55, 72, 78, 201 v., 206 v., 212, 213, 237, 305
- normaliteit 244, 245, 253 v., 259 v., 263 v., 266, 270, 282, 283, 291, 301, 302, 310
- normatieve uitleg 26, 28, 29, 34 v., 36 v., 42, 46, 55, 81, 214
- normen 21 v., 37 v., 43, 45, 101, 108
 - vage en 'scherpe' 37 v., 41, 63 v., 67 v., 82 v., 89, 96 v.
- onderhandelen, zie: *precontractuele fase*
- ondernemer 241, 258 v., 314
- onderzoeksplicht 85, 296
- onevenheid 61, 173, 174, 284
- ongerechtvaardigde verrijking, zie: *verrijking*
- onrechtmatige daad 6, 17, 61, 111, 121 v., 154, 162, 172 v., 184 v., 239, 285, 292 v., 324 v.
 - criterium 174 v.
 - grondslag 172, 173 v., 184, 324 v.
 - en overeenkomst 11 v., 148 v., 162, 166
- ontbinding 237, 248
- onverschuldigde betaling, zie: *betaling*, *onverschuldigde*
- onvoorziene omstandigheden, zie: *imprévision*
- oorzaak, zie: *causa*
- opschortingsrecht 248
- Opzoomer, C.W. 191, 195
- overeenkomst 176 v., 187 v.
 - aanpassing van de 299
 - aard van de 254 v., 267, 268
 - eenzijdige 235, 240, 242 v., 247, 248
 - als taalhandeling 201 v., 213
 - uitgevoerde 274 v.
 - voortbouwende 261 v.
 - wederkerige 226, 233, 234, 236 v., 242, 243, 248, 304
- overheid
 - beleidswijziging door 330 v.
 - taak van 320 v., 327
 - toezegging door 6, 132, 292, 318 v., 327 v.
- partijverhouding 258 v., 313 v.
- Polak, R.J. 174 v.
- positief belang 220, 249
- precontractuele fase 4 v., 106 v., 131 v., 286 v.
- prestatiebelofte 279 v.
 - eenzijdige 301 v., 318 v.
 - wederzijdse 279 v.
- probleemdenken 37, 38, 52 v.
- quasi-contract 162, 165, 182
- rechtsgeschiedenis, belang van 16, 45
- rechtshandeling 2 v., 141, 274
- rechtsplicht, zie: *verbintenis*
- rechtvaardigheid 33, 47, 85, 88 v., 91 v., 118, 163 v., 172, 223, 245, 282
 - contractuele 293, 337 v.
- rechtsvergelijking, methode van 15 v.
- rechtsverhouding 93, 101 v., 103 v., 261, 304
- rechtsverwerking 85, 111
- rechtsvinding 8 v., 21 v., 68 v., 71 v.
- rechtswetenschap, taak van de 38 v., 71 v., 79
- rechtszekerheid 9, 63, 82, 85, 97, 167
- redelijke persoon 140 v.
- redelijkheid en billijkheid 34 v., 41, 75, 81 v., 145, 163 v., 284
 - aanvullende werking 86 v.
 - beperkende werking 28, 91, 98
 - betekenis 81, 89
 - als bron van verbintenissen 163 v.

- dubbele rol 94 v.
- externe werking 91 v., 100
- functies 90 v.
- interne werking 93 v., 103 v., 144
- standaardbeeld 82 v., 90, 96
- toepassingsgebied 88 v., 101 v.
- en vertrouwen 101 v.
- regel
 - algemeen 212, 214
 - en geval 21 v., 74 v.
 - en vertrouwen 101 v., 108 v.
- restitution 212, 214
- Revolutie, Franse 30 v.
- samenhangcriterium 233 v., 247 v., 310 v.
 - en standaardsituatie 240 v., 254
- schadebegrip 174 v., 177
- schadevergoedingsrecht 172 v.
 - doelstellingen van het 173 v.
- schenking 180, 226, 277, 301 v.
 - altruïsme 180, 235, 307 v.
 - formele en materiële 302 v.
 - en wederkerigheid 234 v., 242 v., 305 v.
- Scholten, P. 9 v., 28, 38, 66, 79
- Schoordijk, H.C.F. 46, 130, 163 v., 181, 271 v.
- schriftelijke vorm 266 v., 315 v.
- Selbstschutz 137 v.
- sociale wilsorde 168 v.
- standaardsituaties 74 v., 93, 108, 113, 240 v., 257, 268
- status quo 171 v., 187, 225, 250
- stipulatio 108 v., 228 v.
- subjectief recht 154 v.
- synallagma 236 v., 242, 250
- systeemperspectief 24, 33, 57 v., 63
- toedoen, zie: *vertrouwen*
- toerekening 10 v., 139
- toezegging 6 v., 132, 301 v., 318 v., 279
 - onbevoegd gedane 330 v.
 - als overeenkomst 323 v.
 - als wilsverklaring 327 v.
- topiek 47, 52 v., 71, 72, 215, 224
- totstandkoming
 - onrechtmatige 297 v.
 - van de overeenkomst 2 v., 110, 129 v., 141, 143, 209, 225, 253 v., 288 v., 294 v., 309, 319
- uitleg 26 v., 34 v., 50, 68 v., 77 v., 94, 194, 197, 255, 258 v., 289, 294 v., 297 v.
- utilistische benadering 220 v.
- verbintenis 148, 149 v., 157, 159, 160
 - aangegane en opgelegde 168 v.
 - en rechtsplicht 12, 151 v., 158
- verklaringsleer 189, 196, 199, 207 v., 210, 216
- vermogensverschuiving 171 v., 181, 183, 236
- verrijking, ongerechtvaardigde 8, 18, 153, 170, 177, 181 v., 244 v., 249, 264 v., 269 v., 279, 288, 292, 313, 321 v.
- vertrouwen 1 v., 13 v., 105 v., 108 v., 115 v., 125, 130, 145, 187, 196 v., 199, 217 v., 247, 249, 275, 280, 329
 - absorberende werking 110 v., 115
 - als beginsel 116 v., 122, 145
 - als bron van verbintenissen 59 v., 165 v.
 - gerechtvaardigdheid 124 v., 135 v., 144 v.
 - intensiteit 133 v.
 - object 127 v.
 - toedoen 125, 143 v.
 - voortbouwen op 283 v.
- vertrouwensverhouding 105 v.
- verwachtingen 4, 6, 104, 118, 121, 125 v., 136, 196
- voordeel, zie: *causa*
- vormvoorschriften 229, 268 v., 303, 315 v.

wanprestatie, zie: *niet-nakoming*

wederkerigheid 233 v., 238, 240 v.,
250, 294, 298, 301
- abnormale 263 v., 302, 305 v.
- normale 253 v.

wil als bewijsmiddel 214, 265 v.

wilsleer 189, 190 v., 228 v., 130,
189, 196, 200, 204, 211, 228 v.,
238, 244, 245, 258, 277, 279

wils-vertrouwensleer 1 v., 197 v.,
208, 225, 266, 294,

zaakwaarneming 18, 153, 162, 174,
177, 178 v., 269, 288
- en overeenkomst 180 v., 243,
269 v.

Zaltbommel, L.K. van 57 v.

Zwitser, R. 204 v., 217